

ΟΜΑΔΑ Α΄

ΘΕΜΑ Α1

- A.1.1.** Τι πρότεινε το πολιτικό ρεύμα της "φωτισμένης δεσποτείας" και ποιές ήταν οι θέσεις του κύριου εκπροσώπου του;

Μονάδες 8

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σελ. 14-15: «Στο δεύτερο πολιτικό ρεύμα... Μεγάλη Αικατερίνη της Ρωσίας».

- A.1.2.** Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν γράφοντας στο τετράδιό σας την ένδειξη **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- α.** Η Α΄ Εθνοσυνέλευση εξέλεξε πενταμελές εκτελεστικό με Πρόεδρο τον Μαυροκορδάτο.
- β.** Η Γ΄ Εθνοσυνέλευση αποφάσισε τη συγκρότηση εθνικού στόλου.
- γ.** Η Δ΄ Εθνοσυνέλευση αποδοκίμασε την πολιτική του Καποδίστρια.
- δ.** Η Ε΄ Εθνοσυνέλευση ψήφισε το "Ηγεμονικό Σύνταγμα".

Μονάδες 8

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- α. → Σωστό
- β. → Σωστό
- γ. → Λάθος
- δ. → Σωστό

- A.1.3.** Να γράψετε στο τετράδιό σας τα γράμματα της **Στήλης Α** και δίπλα σε κάθε γράμμα τον αριθμό από τη **Στήλη Β**, που αντιστοιχεί σωστά.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
α. Το πρωτόκολλο της Πετρούπολης (23 Μαρτίου/4 Απριλίου 1826)	1. Προέβλεπε ότι ναυτικές μοίρες των τριών Δυνάμεων θα αναλάμβαναν να επιβάλουν τη διακοπή των εχθροπραξιών μεταξύ Ελλήνων και Τουρκοαιγυπτίων.
β. Η Ιουλιανή σύμβαση του Λονδίνου (24 Ιουνίου/6 Ιουλίου 1827)	
γ. Η συνθήκη της 7ης Μαΐου 1832	2. Πρότεινε τη δημιουργία τριών ηγεμονιών υποτελών στο Σουλτάνο.
	3. Ανακήρυσσε βασιλιά της Ελλάδας το Λεοπόλδο του Σαξ - Κοβούργου.
	4. Ανακήρυσσε βασιλιά της Ελλάδας τον Όθωνα.
	5. Τερμάτισε τον ρωσο-τουρκικό πόλεμο.

6. Αναγνωρίζει για πρώτη φορά πολιτική ύπαρξη στους Έλληνες.

Μονάδες 9

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- α. → 6
- β. → 1
- γ. → 4

ΘΕΜΑ Α2

- A.2.1.** Να δώσετε με συντομία το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:
- α.** Φυσιοκράτες
  - β.** Διομολογήσεις
  - γ.** Εθνικά κτήματα.

Μονάδες 12

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- α.** Φυσιοκράτες: σελ. 18 «Εναντίον αυτού του οικονομικού συστήματος... πηγή πλούτου».
- β.** Διομολογήσεις: σελ. 119 «Η Γαλλία είχε... περίφημες διομολογήσεις (1535)».
- γ.** Εθνικά Κτήματα: από σελ. 94 «Η περιουσία των Τούρκων... με ποιο τίμημα».

- A.2.2.** Ποια ήταν η στάση της Α' Εθνοσυνέλευσης απέναντι στη Φιλική Εταιρεία και πώς ερμηνεύεται;

Μονάδες 7

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σελ. 102-103
«Η Α' Εθνοσυνέλευση αγνόησε... (Θ. Νέγρη, Αλ. Μαυροκορδάτο)».

- A.2.3.** Ποιες ήταν οι βασικές προβλέψεις του Συντάγματος του 1844 για την άσκηση της νομοθετικής και της εκτελεστικής εξουσίας;

Μονάδες 6

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σελ. 266
«Σύμφωνα με το νέο σύνταγμα... να έχει λόγο η Βουλή».

ΟΜΑΔΑ Β΄

ΘΕΜΑ Β1

Επισημαίνοντας σχετικά χωρία από τα παρακάτω κείμενα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να αξιολογήσετε τη συνεισφορά των Φιλελλήνων στην πορεία της ελληνικής επανάστασης.

ΚΕΙΜΕΝΟ Α΄

Επιγραμματικός είναι ο χαρακτηρισμός του φιλελληνισμού από τον Γερμανό ιστορικό Mendelssohn Bartholdy (Μέντελσον-Μπαρτόλδου): "ο φιλελληνισμός, γράφει, είχε γίνει μια δύναμη. Ισοπέδωσε τις μέγιστες πολιτικές αντιθέσεις και ένωσε τα εχθρικά πολιτικά κόμματα σ' ένα κοινό ενθουσιασμό. Επέδρασε, όπως συνήθως ενεργούν μόνο τα θρησκευτικά κινήματα: γκρέμισε τους μεσότοιχους των κοινωνικών τάξεων και των εθνικών συνειδήσεων. Με τους αριστοκράτες πήγαν οι πληβείοι χέρι με χέρι, αρμονικά, ως προς αυτό το ζήτημα, με τους ριζοσπάστες οι συντηρητικοί, με τη γερμανική νεολαία και τους Γερμανούς σοφούς οι Γάλλοι νομιμόφρονες ... Παντού ονειρεύονταν τη "ματοβαμμένη ορφανή του ευρωπαϊκού πολιτισμού" (δηλαδή την Ελλάδα). Αλλά ο ενθουσιασμός τότε μόνο θα είχε σημασία, όταν θα υψωνόταν πάνω από τον λόγο, για να γίνει πράξη. Και πραγματικά ο φιλελληνισμός θ' αποκτούσε όχι μόνο πιστούς από όλες τις κοινωνικές τάξεις και τα έθνη, αλλά και τους αποστόλους και τους μάρτυρες του ... Μάταιες ήταν οι απαγορεύσεις της αστυνομίας και των κυβερνήσεων ..."

Απ. Βακαλόπουλου, *Ιστορία Νέου Ελληνισμού* Ε΄, σελ. 576-577.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β΄

Τον Οκτώβριο του 1825 γράφει ο Howe στο ημερολόγιό του από τη Γραμβούσα: "Γρήγορα συνηθίζει κανείς στη ζωή του Έλληνα στρατιώτη. Είναι τώρα δυο μήνες που δεν έβγαλα τα ρούχα μου τη νύχτα και που δεν είχα άλλο στρώμα εκτός από το πάτωμα και μια κουβέρτα· και όμως κοιμούμαι εξ ίσου βαθιά, όπως και σε πουπουλένιο στρώμα με καθαρά λινά σεντόνια, και το κεφάλι μου αισθάνεται εξ ίσου καλά, με μόνο το μαντήλι μου ανάμεσά του και σε μια ομαλή πέτρα, όπως και όταν ακουμπούσε σε πουπουλένια μαξιλάρια".

Απ. Βακαλόπουλου, *Ιστορία Νέου Ελληνισμού* Στ΄ σελ. 1007.

Μονάδες 25

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- Η απάντηση βρίσκεται στις σελ. 120-123 του σχολικού βιβλίου (ενότητα γ. Ο ανεπίσημος φορέας της εξωτερικής πολιτικής: Φιλέλληνες).
- Τα σημεία της παραπάνω ενότητας που αφορούσαν αυστηρά τη συνεισφορά των φιλελλήνων στην πορεία της ελληνικής επανάστασης είναι:
  - «Η πηγαία εκδήλωση... αυτοθυσία».
  - «Βέβαια από ελληνικής πλευράς... Τύπο της εποχής».
  - «Η συμβολή του φιλελληνισμού... ενίσχυση διπλωματική».
- Ωστόσο, θα μπορούσε ο υποψήφιος να αξιοποιήσει επικουρικά και σε συνδυασμό με τις πληροφορίες που παρέχουν οι πηγές και τα υπόλοιπα χωρία της ενότητας.

ΘΕΜΑ Β2

Με βάση το κείμενο που σας δίνεται και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις:

- α.** να επισημάνετε και να εξηγήσετε τα αποσπάσματα του κειμένου που περιγράφουν πτυχές της κατάστασης την οποία βρήκε ο Καποδίστριας μόλις έφτασε στην Ελλάδα.

Μονάδες 13

- β.** να εξηγήσετε και να αξιολογήσετε τη στάση των προκρίτων απέναντι στην προσπάθεια του Καποδίστρια για ανόρθωση.

Μονάδες 12

ΚΕΙΜΕΝΟ

Τη νύχτα της 18 Ιανουαρίου 1828 ... έφτασε στο Ναύπλιο ο εκλεγμένος από την Εθνοσυνέλευση Κυβερνήτης της Ελλάδος Ιω. Καποδίστριας. Τρία ξένα πολεμικά χαιρέτησαν την ελληνική σημαία με κανονιοβολισμούς. Είναι η πρώτη περίπτωση αποδόσεως επισήμων τιμών εκ μέρους των Ευρωπαϊκών Δυνάμεων, ενώ ο λαός επευφημούσε.

Οι εκθέσεις των κυβερνητικών εκπροσώπων μιλούσαν για εσωτερική αποσύνθεση. Ο υπουργός των εσωτερικών Λόντος ανέφερε ότι ολόκληρη η διοίκηση είχε αποσυντεθεί και η κάθε περιοχή αγνοούσε το κέντρο. Ο υπουργός των εξωτερικών και των ναυτικών παραπονέθηκε ότι η Ελλάς υπέφερε από την παρουσία των ξένων στόλων και των απαγορευτικών διαταγών των τριών ναυάρχων για ελεύθερη ναυσιπλοΐα με την απειλή των τηλεβόλων. Το μικρό ελληνικό ναυτικό κυβερνούσε αυθαίρετα ο Κόχραν χωρίς να λογαριάζει την κυβέρνηση. Ο πόλεμος είχε επιφέρει βαθείες πληγές στο εμπόριο και οι κάτοικοι των νησιών μόλις που ζούσαν.

Ο υπουργός των Οικονομικών ανέφερε ότι τα έσοδα του κράτους ήταν μηδαμινά.

Μέντελσον-Μπαρτόλδου, *Ιστορία Ελληνικής Επανάστασης*, (έκδ. Τολίδη) σελ. 183.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- α.** Για μια ολοκληρωμένη απάντηση χρειαζόταν συνδυασμός των στοιχείων που προέκυπταν τόσο από το κείμενο, όσο και από το χωρίο του βιβλίου σελ. 134: «Στις 6 Ιανουαρίου... Γάλλοι, Αυστριακοί».

- β.** Η απάντηση στο ερώτημα αυτό προέκυπτε κατά κύριο λόγο από την ενότητα 3. «*Η αντίδραση στον Κυβερνήτη*». (σελ. 142-143) με εξαίρεση την παράγραφο: «*Ο Καποδίστριας συγκάλεσε... να συνεχίσει το έργο του*». Επικουρικά θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν όσα χωρία από την ενότητα 2: «*Το ανορθωτικό έργο του Κυβερνήτη*» αφορούσαν στη δράση της αντιπολίτευσης ανά τομέα (π.χ. διοίκηση, οικονομία, εκπαίδευση, δικαιοσύνη).